

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Kultury i Środków Przekazu

Data posiedzenia: 29 lutego 2012 r.

Nr posiedzenia: 10

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący komisji senator Grzegorz Czelej.

Porządek posiedzenia: 1. Informacja o planie działania Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia w 2012 r.

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Ryszard Bonisławski, Grzegorz Czelej, Mieczysław Gil, Andrzej Grzyb, Jan Maria Jackowski, Kazimierz Kutz, Jarosław Lasecki, Andżelika Możdżanowska, Andrzej Person, Sławomir Preiss, Aleksander Świeykowski,

- zaproszeni goście:
  - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego:
    - zastępca dyrektora Departamentu Współpracy z Zagranicą Urszula Ślązak,
  - Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia:
    - dyrektor Sławomir Dębski,
    - zastępca dyrektora Ernest Wyciszkiewicz,
    - koordynator projektów badawczych Łukasz Adamski.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Dyrektor Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia Sławomir Dębski poinformował, że relacje Armii Krajowej i Armii Czerwonej, imienne ustalanie listy sowieckich żołnierzy, którzy zginęli w Polsce z rąk niemieckiego okupanta, i rekonstrukcja tzw. białoruskiej listy katyńskiej to przedmioty prac centrum na 2012 r. Dyrektor podkreślił, że rok 2012 jest rokiem szczególnie ważnym, ponieważ to pierwszy pełny rok kalendarzowy i budżetowy działalności centrum, stąd najważniejszym zadaniem będzie uruchomienie w 2012 r. wszystkich zadań określonych w ustawie.

Dyrektor Sławomir Dębski przypomniał, że centrum, które zainaugurowało działalność w połowie 2011 r., ma m.in. upowszechniać w społeczeństwie polskim i rosyjskim wiedzę o stosunkach polsko-rosyjskich, historii, kulturze i dziedzictwie obu narodów. Jak poinformował dyrektor Sławomir Dębski, wspólną historię Polski i Rosji mają przybliżyć prowadzone przez centrum badania naukowe. W tym roku centrum rozpocznie przeprowadzanie w archiwach rosyjskich i polskich kwerendy, dotyczącej wzajemnego postrzegania Armii Krajowej i Armii Czerwonej od kwietnia 1943 r. do sierpnia 1945 r. Efektem tej pracy ma być kilkutomowa publikacja, przedstawiająca ewentualne możliwości współpracy polskiego podziemia z sowiecką Rosją po tym, jak przystąpiła ona do wojny z hitlerowskimi Niemcami.

Ponadto centrum podejmie prace związane z ustalaniem imiennej listy żołnierzy Armii Czerwonej, którzy zginęli z rąk okupanta niemieckiego na ziemiach polskich podczas drugiej wojny światowej. Centrum planuje także zająć się rekonstrukcją tzw. białoruskiej listy katyńskiej. Ma to umożliwić współpraca z rosyjskimi archiwami. Lista ta, którą historycy uważają za jedną z największych tajemnic zbrodni katyńskiej z 1940 r., dotyczy 3870 osób z rozkazu Stalina zamordowanych najprawdopodobniej w więzieniu NKWD w Mińsku i pogrzebanych w pobliskich Kuropatach. Losy i imienne dane ofiar z tej listy do tej pory nie są Polsce znane.

Dyrektor Sławomir Dębski podkreślił, że wśród kluczowych, ale pozanaukowych działań centrum w 2012 r. znalazł się, ogłoszony pod koniec stycznia, program polsko-rosyjskiej wymiany młodzieży. Ma on przeciwdziałać uprzedzeniom obciążającym stosunki między sąsiadującymi narodami.

W trakcie dyskusji senatorowie pytali m.in. o koszt realizacji programu polsko-rosyjskiej wymiany młodzieży oraz o to, jak duża liczba uczniów i studentów może z niego skorzystać. Senatorowie byli także zainteresowani wielkością kosztów bieżącego funkcjonowania centrum i wysokością środków przeznaczonych na realizację działań ustawowych. Członkowie komisji pytali też, jak liczna jest obsada centrum, na jakim etapie prac w tworzeniu swojego centrum jest Rosja i czy rosyjska placówka ma być taka sama jak polska.

Odpowiadając na pytania senatorów, dyrektor Sławomir Dębski poinformował, że z programu polsko-rosyjskiej wymiany młodzieży, koszt realizacji którego w 2012 r. ma wynieść około 500 tys. zł, powinno skorzystać od 50 do 300 uczniów. W programie mogą uczestniczyć szkoły, uczelnie wyższe, fundacje, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe. O jego szczegółach będzie można dowiedzieć się więcej 1 marca 2012 r., na otwartym spotkaniu w tej sprawie w siedzibie centrum.

Dyrektor Sławomir Dębski poinformował też, że w placówce jest zatrudnionych 13 osób. Centrum dysponuje budżetem około 1 mln euro. Zgodnie z planem finansowym, koszt bieżącej działalności wynosi około 2 mln zł, koszt wykonania zadań operacyjnych natomiast to około 1mln 700 tys. zł. Dyrektor Sławomir Dębski wyjaśnił też, że strona rosyjska jest opóźniona w tworzeniu placówki o pół roku i będzie gotowa do działania w połowie 2012 r. Obie instytucje muszą wypełniać ten sam katalog zadań, plany działań obu centrów będą się jednak różniły.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące zawodową działalność lobbingową.